

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการและความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรในระดับชั้นมัธยมศึกษาจากแบบสอบถามจำนวน 157 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 73.36 ของจำนวนที่ส่งไปทั้งสิ้น 214 ฉบับ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพการส่วนตัวของครูที่ตอบแบบสอบถาม
2. การวิเคราะห์สภาพการโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการสอน
3. การวิเคราะห์สภาพการการใช้สื่อการสอน
4. การวิเคราะห์ความต้องการการใช้สื่อการสอน
5. การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพการส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ก) ครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

ครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 157 คน เป็นครูชาย 86 คน คิดเป็นร้อยละ 54.78 เป็นครูหญิง 71 คน คิดเป็นร้อยละ 45.22 ซึ่งจะเห็นว่า เป็นครูชายมากกว่าครูหญิงเล็กน้อย เมื่อคิดเป็นอัตราส่วน ครูชาย : ครูหญิง ได้ประมาณ 11 : 9

ข) ครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิสูงสุดที่สำเร็จการศึกษา

ครูที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 157 คน สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า 17 คน คิดเป็นร้อยละ 10.83 . สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี 132 คน คิดเป็นร้อยละ 84.08 และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.09 ส่วนที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกนั้นไม่มี ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามสำเร็จ

การศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด ประมาณ 7/8 ของจำนวนทั้งหมด รองลงมาคือ สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาโท ตามลำดับ

ค) ครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับชั้นที่สอน

ครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 157 คน สอนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 54 คน คิดเป็นร้อยละ 34.39 สอนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 44 คน คิดเป็นร้อยละ 28.03 และสอนอยู่ในทั้งสองระดับจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 37.58 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือประมาณ 1/3 ของจำนวนทั้งหมด สอนอยู่ทั้งสองระดับ โดยมีครูที่สอนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นจำนวนน้อยที่สุด แต่ในทั้ง 3 ประเภทนั้นมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นอัตราส่วนได้ดังนี้ ครูที่สอนสองระดับ:ครูที่สอนม.ต้น:ครูที่สอนม.ปลาย ประมาณ 15:14:11

ง) ครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับชั้นสูงสุดของโรงเรียนที่เปิดสอน

ครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 157 คน เป็นครูอยู่ในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 22.93 และเป็นครูอยู่ในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 121 คน คิดเป็นร้อยละ 77.07 ซึ่งจะเห็นว่าครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นจำนวนประมาณ 11/14 ของจำนวนครูทั้งหมด

เนื่องจากตารางจำแนกอื่น ๆ มีจำนวนตัวเลขหลายรายการเพื่อความสะดวกในการพิจารณา จึงนำเสนอในรูปแบบตารางให้อ่านง่ายและแปลความหมายในแต่ละตาราง ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนครูจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 25 ปี.	13	8.28
สูงกว่า 25 - 30 ปี	65	41.40
สูงกว่า 30 - 35 ปี	56	35.67
สูงกว่า 35 - 40 ปี	7	4.46
สูงกว่า 40 ปี	16	10.19
รวม	157	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุสูงกว่า 25-30 ปี รองลงมาคือ มีอายุสูงกว่า 30-35 ปี ซึ่งในช่วงอายุทั้งสองดังกล่าวนี้เมื่อรวมกันแล้วจะ เป็นจำนวนถึงประมาณ 4/5 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ส่วนครูที่มีอายุสูงกว่า 35-40 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด

ตารางที่ 2 จำนวนครูจำแนกตามหมวดวิชาที่สอน

หมวดวิชา	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์	24	14.72
คณิตศาสตร์	16	9.82
สังคมศึกษา	29	17.79
ศิลปศึกษา	12	7.36
ภาษาอังกฤษ	23	14.11
ภาษาไทย	21	12.88
พลานามัย	17	10.44
การงาน-อาชีพ	21	12.88
รวม	163*	100.00

*แปลความ จำนวน 163 มากกว่าจำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เนื่องจากครูบางคนสอนมากกว่า 1 หมวดวิชา

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าครูที่ตอบแบบสอบถาม เป็นครูในหมวดวิชาสังคมศึกษา มากที่สุด คือมีจำนวนประมาณ 2/11 ของจำนวนครูทั้งหมด รองลงมาคือหมวดวิทยาศาสตร์ และเป็นครูในหมวดวิชาศิลปศึกษาน้อยที่สุด แต่อย่างไรก็ตามทุกหมวดวิชามีจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 3 จำนวนครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่สอน

ขนาดโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ใหญ่	53	33.76
กลาง	59	37.58
เล็ก	27	17.20
สังกัด สช.	18	11.46
รวม	157	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียน ผู้นำการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาขนาดกลาง รองลงมาคือขนาดใหญ่ ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับขนาดกลาง และสอนอยู่ในโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. น้อยที่สุด

ตารางที่ 4 จำนวนครูจำแนกตามจำนวนนักเรียนที่สอน เฉลี่ยในแต่ละคาบ

จำนวนนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 คน	5	3.18
30 - 35 คน	30	19.11
36 - 40 คน	55	35.03

ตารางที่ 4 (ต่อ)

จำนวนนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
41 - 45 คน	37	23.57
46 - 50 คน	27	17.20
มากกว่า 50 คน	3	1.91
รวม	157	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สอนนักเรียนจำนวนเฉลี่ยในแต่ละคาบตั้งแต่ 36-40 คน ซึ่งมีจำนวนประมาณ 1/3 ของจำนวนครูทั้งหมด รองลงมาคือจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 41-45 คน และที่สอนนักเรียนเฉลี่ยในแต่ละคาบมากกว่า 50 คน มีจำนวนน้อยที่สุด คือมีเพียงประมาณ 1/52 ของจำนวนทั้งหมด

ตารางที่ 5 จำนวนครูจำแนกตามระยะเวลาที่ทำการสอน

ระยะเวลาที่ทำการสอน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	31	19.75
5 - 10 ปี	87	55.41
11 - 15 ปี	22	14.01
16 - 20 ปี	5	3.18
21 - 25 ปี	8	5.10
มากกว่า 25 ปี	4	2.55
รวม	157	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ทำการสอนมาแล้วเป็น เวลาตั้งแต่ 5-10 ปี ซึ่งมีจำนวนประมาณ 11/20 ของจำนวนครูทั้งหมด รองลงมาคือ ทำการ สอนมาแล้วน้อยกว่า 5 ปี และที่ทำการสอนมาแล้วมากกว่า 25 ปีมีจำนวนน้อยที่สุด จะเห็นได้ว่า ครูที่ทำการสอนมาแล้วไม่เกิน 15 ปีนี้มีจำนวนรวมกันถึงประมาณ 8/9 ของจำนวนครูทั้งหมด และที่สอนมาแล้วมากกว่า 15 ปีมีจำนวนรวมกันเพียง 1/9 ของจำนวนครูทั้งหมด

ตารางที่ 6 จำนวนครูจำแนกตามความเวลาที่สอนต่อสัปดาห์

จำนวนคาบที่สอน/สัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีคาบที่สอน	2	1.27
น้อยกว่า 5 คาบ	4	2.55
5 - 10 คาบ	11	7.01
11 - 15 คาบ	33	21.02
16 - 20 คาบ	93	59.23
21 - 25 คาบ	13	8.28
มากกว่า 25 คาบ	1	0.64
รวม	157	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่ ซึ่งมีจำนวนถึง 3/5 ของจำนวนครูทั้งหมด มีจำนวนคาบที่สอน 16-20 คาบ/สัปดาห์ รองลงมาคือ มีจำนวนคาบที่สอน 11-15 คาบ/สัปดาห์ และมีคาบที่สอนมากกว่า 25 คาบ/สัปดาห์ มีจำนวนน้อยที่สุด ซึ่งจะเห็นว่ายังมีครูที่ไม่มีคาบที่สอน อยู่บ้างแต่เป็นจำนวนน้อยมาก คือมีเพียงประมาณ 1/78 ของจำนวนครูทั้งหมด

ตารางที่ 7. จำนวนครูจำแนกตามคาบ เวลาที่ปฏิบัติงานอื่นๆต่อสัปดาห์

จำนวนคาบที่ปฏิบัติงานอื่นๆ/สัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ปฏิบัติงานอื่นๆ	34	21.66
น้อยกว่า 5 คาบ	77	49.04
5 - 10 คาบ	17	10.83
มากกว่า 10 คาบ	29	18.147
รวม	157	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอื่นๆที่ไม่ใช่ ชั่วโมงสอนตามปรกติ สัปดาห์หนึ่งน้อยกว่า 5 คาบ/สัปดาห์ ของลงมาคือ ไม่มีคาบการปฏิบัติงานอื่นๆ และที่ปฏิบัติงานอื่นๆตั้งแต่ 5-10 คาบ มีจำนวนน้อยที่สุด อย่างไรก็ตามยังมีครูจำนวนหนึ่งที่นอกเหนือจากการสอนตามปรกติแล้วยังต้องปฏิบัติงานอื่นๆอีกมากกว่า 10 คาบ/สัปดาห์ ซึ่งมีประมาณ 1/5 ของจำนวนครูทั้งหมด

ตารางที่ 8 จำนวนครูจำแนกตามประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสื่อการสอน

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสื่อการสอน	จำนวน	ร้อยละ
เรียนจบมาทางไสศาศหรือ เทคโนโลยีหรือสื่อการสอนโดยตรง	7	2.34
เคยได้รับการอบรมระยะสั้น	44	14.77
เคยใช้ประกอบการสอนอยู่บ่อยครั้ง	69	23.15
เคยได้รับการฝึกฝนจากผู้มีประสบการณ์ทางด้านนี้	36	12.08
เคยศึกษาในสถานศึกษามีความรู้ในการผลิตและใช้บ้าง	98	32.89
เคยศึกษาในสถานศึกษาแต่ไม่มีโอกาสได้ฝึกฝน	25	8.39

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ประสมการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสื่อการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยเรียนจากสถานศึกษาแต่ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจาก เอกสาร ตำราต่างๆ	14	4.70
ไม่เคยเรียนจากที่ไหนและไม่เคยศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจึงไม่มีความรู้เรื่องนี้	5	1.66
รวม	298*	100.00

* แปลความ จำนวน 298 มากกว่าจำนวนครูที่ตอบแบบสอบถาม เนื่องจากครูบางคนมีประสมการณ์มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือประมาณ 1/3 ของจำนวนครูทั้งหมด มีประสมการณ์ทางด้านสื่อการสอนโดยเคยศึกษาทางด้านนี้ในสถานศึกษามีความรู้ในการผลิตและการใช้บ้างพอสมควร รองลงมาคือมีประสมการณ์โดยเคยใช้ประกอบการสอนอยู่บ่อยครั้ง ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ไม่เคยเรียนจากที่ไหนและไม่เคยศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจึงไม่มีความรู้ทางด้านนี้เลย แต่มีจำนวนน้อยมากคือมีเพียงประมาณ 1/60 ของจำนวนทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีครูที่เรียนจบมาทางสาขาสื่อการสอนโดยตรงอยู่บ้างคือประมาณ 1/42 ของจำนวนทั้งหมด

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพการโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการสอน

ตารางที่ 9 สภาพการการมี/ไม่มีสถานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สภาพการการมี/ไม่มีสถานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัด สช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	44	83.02	29	49.15	5	18.52	4	22.22
ไม่มี	9	16.98	30	50.85	22	81.48	14	77.78
รวม	53	100.00	59	100.00	27	100.00	18	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนผู้นำ ที่มีขนาดใหญ่เท่านั้นที่ส่วนใหญ่มีสถานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะ สำหรับโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดกลาง ขนาดเล็ก และที่สังกัด สช. นั้นจำนวนโรงเรียนที่ไม่มีสถานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะมีมากกว่าจำนวนโรงเรียนที่มีสถานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะ

ตารางที่ 10 ลักษณะของสถานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะของโรงเรียนผู้นำ การใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ลักษณะของสถานที่ทำงาน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัด สช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นอาคารเอกเทศโดยเฉพาะ	4	9.09	1	3.45	1	20.00	-	-
เป็นส่วนหนึ่งของอาคารใดอาคารหนึ่ง	29	65.91	24	82.76	2	40.40	2	50.00
กระจายอยู่ตามอาคารหรือหมวดวิชา	11	25.00	4	13.79	2	40.00	2	50.00
รวม	44	*100.00	29	*100.00	5	*100.00	4	*100.00

*แปลความ จำนวนรวมของโรงเรียนแต่ละประเภทน้อยกว่าจำนวนจริงของโรงเรียนประเภทนั้นๆ เนื่องจากโรงเรียนแต่ละประเภทบางโรงเรียนไม่มีสถานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะ

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าลักษณะของสถานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะในโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดใหญ่และขนาดกลางส่วนใหญ่ เป็นส่วนหนึ่งของอาคารใดอาคารหนึ่ง ส่วนโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดเล็ก และที่สังกัดสช. ซึ่งมีลักษณะเป็นส่วนหนึ่งของอาคารใดอาคารหนึ่งเท่ากับลักษณะที่กระจายอยู่ตามอาคารหรือหมวดวิชาต่างๆ

ตารางที่ 11 สาเหตุที่ไม่มีสถานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะในโรงเรียน
ผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สาเหตุที่ไม่มีสถานที่ทำงาน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัด สช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาคารสถานที่ยังไม่พร้อม	4	25.00	22	40.74	13	32.50	8	40.00
ขาดบุคลากรทางด้านนี้	6	37.50	19	15.19	14	36.00	4	20.00
งบประมาณมีจำนวนจำกัด	4	25.00	11	20.37	13	32.50	7	35.00
ยังไม่เห็นความจำเป็น	2	12.50	1	1.85	-	-	1	5.00
รวมอยู่กับหมวดวิชาอื่น	-	-	1	1.85	-	-	-	-
รวม	16*	100.00	54*	100.00	40*	100.00	20*	100.00

* แปลความ จำนวนรวมในโรงเรียนแต่ละประเภทไม่ตรงกับจำนวนจริงของโรงเรียนประเภทนั้นๆ เนื่องจากบางโรงเรียนมีสถานที่ทำงานด้านนี้แล้วและบางโรงเรียนมีสาเหตุของการไม่มีสถานที่ทำงานดังกล่าวมากกว่า 1 สาเหตุ

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า สาเหตุที่ไม่มีสถานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะในโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่และขนาดเล็กนั้นส่วนใหญ่เนื่องมาจากขาดบุคลากรที่จะทำงานด้านนี้ รองลงมาคือ เนื่องมาจากอาคารสถานที่ยังไม่พร้อม เท่าๆกับงบประมาณมีจำนวนจำกัด ส่วนโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดกลางและที่สังกัดสช. ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากอาคารสถานที่ยังไม่พร้อม นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ ขนาดกลางและที่สังกัดสช. บางโรงเรียนที่มีสาเหตุมาจากยังไม่เห็นความจำเป็น และในโรงเรียนผู้นำขนาดกลางหนึ่งโรงเรียนที่มีสาเหตุเพราะสถานที่ทำงานดังกล่าวไปรวมอยู่กับหมวดวิชาอื่น

ตารางที่ 12 สภาพการการมี/ไม่มี บุคลากรที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะ
ในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สภาพการการมี/ไม่มีบุคลากร ที่ทำงานด้านสื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัด สช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	37	69.81	22	37.29	5	18.52	3	16.67
ไม่มี	16	30.19	37	62.71	22	81.48	15	83.33
รวม	53	100.00	59	100.00	27	100.00	18	100.00

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนผู้นำที่มีขนาดใหญ่เท่านั้นที่ส่วนใหญ่ มี
บุคลากรที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะในโรงเรียน ส่วนโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดกลาง
ขนาดเล็ก และที่สังกัดสช. นั้น จำนวนโรงเรียนที่ไม่มีบุคลากรที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะ
ในโรงเรียนมีมากกว่าจำนวนโรงเรียนที่มีบุคลากร

ตารางที่ 13 จำนวนบุคลากรที่ทำงานด้านสื่อการสอนในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร
ระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

จำนวนบุคลากรที่ทำงาน ด้านสื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัด สช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	16	43.24	7	31.82	4	80.00	3	100.00
2 คน	13	35.14	6	27.27	1	20.00	-	-
3 คน	6	16.22	7	31.81	-	-	-	-
4 คน	2	5.40	1	4.55	-	-	-	-
5 คน	-	-	1	4.55	-	-	-	-
รวม	37*	100.00	22*	100.00	5*	100.00	3*	100.00

*แปลความ จำนวนรวมของโรงเรียนแต่ละประเภทมีน้อยกว่าจำนวนจริงของโรงเรียนประเภทนั้นๆ เนื่องจากบางโรงเรียนไม่มีบุคลากรด้านนี้

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่าบุคลากรที่ทำงานด้านสื่อการสอนของโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภท ส่วนใหญ่มีบุคลากรที่ทำงานด้านนี้ 1 คน โดยเฉพาะโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. ทุกโรงเรียนมีบุคลากรด้านนี้เพียง 1 คนเท่านั้น สำหรับโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดกลางนั้นมีบ้าง โรงเรียนที่มีบุคลากรดังกล่าวถึง 5 คน ซึ่งต่างกับโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ที่มีเพียง 4 คนเท่านั้น

ตารางที่ 14 พื้นฐานการศึกษาของบุคลากรที่ทำงานด้านสื่อการสอนในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

พื้นฐานการศึกษา	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัด สช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จบมาโดยตรง	17	42.50	10	41.67	-	-	2	66.67
จบมาทางสาขาอื่น	23	57.50	14	58.33	5	100.00	1	33.33
รวม	40*	100.00	24*	100.00	5*	100.00	3*	100.00

*แปลความ จำนวนรวมของโรงเรียนแต่ละประเภทมีน้อยกว่าจำนวนจริงของโรงเรียนประเภทนั้นๆ เนื่องจากบางโรงเรียนไม่มีบุคลากรที่ทำงานด้านนี้

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าบุคลากรที่ทำงานด้านสื่อการสอนในโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ศึกษามาทางสาขาวิชาอื่น ส่วนโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. บุคลากรที่ทำงานด้านนี้ส่วนใหญ่เรียนจบมาทางด้านสื่อการสอนโดยตรงมากกว่าที่เรียนจบมาทางสาขาอื่น

ตารางที่ 15 สังกัดของหน่วยงานที่ทำงานด้านสื่อการสอนในโรงเรียนผู้นำการใช้
หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สังกัดของหน่วยงานด้านสื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	2	4.17	3	8.33	1	10.00	4	50.00
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	12	25.00	10	27.78	4	40.00	3	37.50
ผู้ช่วยฝ่ายบริการ	32	66.67	17	47.22	2	20.00	1	12.50
ผู้ช่วยฝ่ายธุรการ	-	-	4	11.11	2	20.00	-	-
ผู้ช่วยฝ่ายปกครอง	-	-	-	-	-	-	-	-
เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนา	-	2.08	-	-	-	-	-	-
ฝ่ายส่งเสริมการเรียนการสอน	-	2.08	-	-	-	-	-	-
เจ้าหน้าที่พัสดุ	-	-	-	-	1	10.00	-	-
ไม่มีสังกัด	-	-	2	5.56	-	-	-	-
รวม	48*	100.00	36*	100.00	10*	100.00	8*	100.00

*แปลความ จำนวนรวมของโรงเรียนแต่ละประเภทน้อยกว่าจำนวนจริงของโรงเรียนประเภทนั้นๆ เนื่องจากบางโรงเรียนไม่มีหน่วยงานที่ทำงานด้านสื่อการสอนในโรงเรียน

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะในโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดใหญ่และขนาดกลางส่วนใหญ่สังกัดอยู่กับฝ่ายบริการ รองลงมาคือ สังกัดอยู่กับฝ่ายวิชาการ ส่วนโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดเล็กส่วนใหญ่สังกัดอยู่กับฝ่ายวิชาการ และโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. ส่วนใหญ่สังกัดอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน

ตารางที่ 16 ชื่อเรียกหน่วยงานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะในโรงเรียน
ผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ชื่อของหน่วยงานด้านสื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศูนย์สื่อการสอน	-	2.08	-	-	-	-	-	-
โสตทัศนศึกษา	39	81.13	34	89.47	5	85.33	5	83.33
ศูนย์โสตทัศนศึกษา	3	6.26	1	2.63	-	-	-	16.67
เทคโนโลยีการศึกษา	2	3.77	-	-	-	-	-	-
ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา	1	2.08	2	5.26	-	-	-	-
โสตทัศนอุปกรณ์	1	2.08	1	2.63	-	-	-	-
ศูนย์พัฒนาหลักสูตร	1	2.08	-	-	-	-	-	-
ศูนย์บริการวัสดุอุปกรณ์การศึกษา	-	-	-	-	1	16.67	-	-
รวม	48*	100.00	38*	100.00	6*	100.00	6*	100.00

*แปลความ จำนวนรวมของโรงเรียนแต่ละประเภทน้อยกว่าจำนวนจริงของโรงเรียน
ประเภทนั้นๆ เนื่องจากบางโรงเรียนไม่มีสถานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะในโรงเรียน

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภทส่วนใหญ่เรียกชื่อ
หน่วยงานที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะว่าโสตทัศนศึกษาที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นก็มีบ้าง เช่น
ศูนย์โสตทัศนศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา แต่มีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับคำว่าโสตทัศนศึกษา
ซึ่งเมื่อรวมโรงเรียนทั้ง 4 ประเภท แล้วมีจำนวนถึง 83 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.69
ของโรงเรียนที่มีหน่วยงานนี้ ที่เรียกชื่อหน่วยงานด้านสื่อการสอนว่า "โสตทัศนศึกษา"

ตารางที่ 17 สภาพการการจัดสรรงบประมาณเพื่องานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะ
ในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สภาพการการจัดสรรงบฯ เพื่องานด้านสื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัด สช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	48	90.57	45	76.27	19	70.37	8	44.44
ไม่มี	5	9.43	14	23.73	8	29.63	10	55.56
รวม	53	100.00	59	100.00	27	100.00	18	100.00

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนผู้นำที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งสังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนใหญ่มีการจัดสรรงบประมาณเพื่องานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะ ส่วนโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. นั้นจำนวนโรงเรียนที่มีการจัดสรรงบประมาณเพื่องานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะมีจำนวนน้อยกว่าโรงเรียนที่ไม่มีการจัดสรรงบประมาณดังกล่าว

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและอันดับของแหล่งที่ได้มาของงบประมาณเพื่องานด้าน
สื่อการสอนในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

แหล่งที่ได้งบประมาณ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
เอกชนบริจาค	2.00	3	1.86	3	1.81	3	1.72	5
กรมเจ้าสังกัด	2.00	3	2.12	2	2.04	2	1.78	4
เงินบำรุงการศึกษา	3.38	1	3.36	1	3.11	1	2.94	1
สมาคมหรือมูลนิธิ	2.11	2	1.58	5	1.44	4	1.83	3
การจัดกิจกรรมพิเศษ	1.89	4	1.81	4	2.04	2	2.22	2

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภท ได้งบประมาณเพื่อ
งานด้านสื่อการสอนจากเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนเป็นอันดับ 1 ซึ่งเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับ
ปานกลาง รองลงมาของโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ได้มาจากสมาคมหรือมูลนิธิของโรงเรียน
โรงเรียนผู้นำขนาดกลางและขนาดเล็กได้มาจากกรมเจ้าสังกัดและของโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช.
ได้งบประมาณด้านนี้จากการจัดกิจกรรมพิเศษรองจากเงินบำรุงการศึกษา ซึ่งต่างกับของโรงเรียน
ผู้นำขนาดใหญ่และขนาดกลางที่ได้งบประมาณจากการจัดกิจกรรมพิเศษน้อยที่สุด และโรงเรียน
ผู้นำขนาดเล็กได้งบประมาณจากสมาคมหรือมูลนิธิของโรงเรียนน้อยที่สุด สำหรับโรงเรียนผู้นำ
ที่สังกัดสช. ได้งบประมาณด้านสื่อการสอนจาก เอกชนบริจาคคนน้อยที่สุด

ตารางที่ 19 สภาพการการมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นในการจัดหาสื่อการสอน
ในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สภาพการการมีส่วนร่วม	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	50	94.34	56	94.92	27	100.00	15	83.33
ไม่มี	3	5.66	3	5.08	-	-	3	16.67
รวม	53	100.00	59	100.00	27	100.00	18	100.00

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่าในโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภท ครูส่วนใหญ่มีส่วนร่วม
ในการเสนอข้อคิดเห็นที่จะจัดหาสื่อการสอนของโรงเรียน โดยโรงเรียนผู้นำขนาดเล็กนั้นครูผู้สอน
ทั้งหมดมีส่วนร่วมเสนอข้อคิดเห็น รองลงมาได้แก่โรงเรียนผู้นำขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และที่สังกัด
สช. ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ผู้ทำหน้าที่จัดหาสื่อการสอนในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้น
มัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ผู้จัดหาสื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	10	9.17	20	13.99	9	18.00	9	24.32
ครูประจำวิชา	32	29.36	45	31.47	18	36.00	15	40.54
หัวหน้าหมวดวิชา	28	25.69	38	26.57	14	28.00	10	27.03
กรรมการวิชาการโรงเรียน	6	5.50	6	4.19	4	8.00	3	8.11
ครูใสตฯหรือเทคโนโลยี	29	26.61	30	20.98	4	8.00	-	-
นักเรียน	2	1.83	-	-	-	-	-	-
กรรมการที่โรงเรียนแต่งตั้ง	1	0.92	1	0.70	-	-	-	-
สมาคมผู้ปกครองและครู	1	0.92	-	-	-	-	-	-
เจ้าหน้าที่พัสดุ	-	-	2	1.40	-	-	-	-
ครูประจำวิชาที่ทำหน้าที่ใสตฯ	-	-	1	0.70	-	-	-	-
ครูทั้งโรงเรียน	-	-	-	-	1	2.00	-	-
รวม	109*100.00		143* 100.00		50* 100.00		37* 100.00	

*แปลความ จำนวนรวมของโรงเรียนแต่ละประเภท มากกว่าจำนวนจริงของโรงเรียนประเภทนั้นๆ เนื่องจากแต่ละโรงเรียนอาจมีผู้ทำหน้าที่จัดหาสื่อการสอนของโรงเรียนมากกว่า 1 ฝ่ายได้

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่าผู้ทำหน้าที่จัดหาสื่อการสอนในโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภท ส่วนใหญ่ครูประจำวิชาเป็นผู้จัดหา รองลงมาคือหัวหน้าหมวดวิชา นอกจากโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ที่มีครูใสตฯหรือเทคโนโลยีทำหน้าที่รองจากครูประจำวิชา แต่ก็มีจำนวนใกล้เคียงกับหัวหน้า

หมวดวิชา มาก นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภทยังมีบทบาทในการทำหน้าที่จัดหาสื่อการสอนในโรงเรียนด้วย โดยเฉพาะในโรงเรียนผู้นำขนาดเล็กและโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช.

ตารางที่ 21. ลักษณะการบริการสื่อการสอนในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ลักษณะการบริการ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะบริการ	6	11.11	8	10.96	-	-	1	5.00
ครูผู้สอนช่วยตัวเองทั้งหมด	6	11.11	17	23.29	11	34.38	6	30.00
หมวดวิชาบริการเองภายในหมวด	8	14.81	18	24.66	15	46.88	10	50.00
บางอย่างมอบให้หมวดบางอย่างมอบให้เจ้าหน้าที่บริการ	33	61.11	30	41.09	5	15.62	2	10.00
หมวดวิชาและครูผู้สอน	1	1.85	-	-	-	-	-	-
ฝ่ายวิชาการร่วมกับห้องสมุด	-	-	-	-	1	3.12	-	-
ฝ่ายวิชาการ	-	-	-	-	-	-	1	5.00
รวม	54*	100.00	73*	100.00	32*	100.00	20*	100.00

*แปลความ จำนวนรวมของโรงเรียนแต่ละประเภท มากกว่าจำนวนจริงของโรงเรียนประเภทนั้นๆ เนื่องจากบางโรงเรียนมีลักษณะการบริการมากกว่า 1 อย่างได้

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่าการบริการสื่อการสอนในโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่และขนาดกลางส่วนใหญ่ นั้น บางอย่างมอบให้หมวดวิชาบางอย่างมอบให้เจ้าหน้าที่ด้านสื่อ เป็นผู้บริหาร รองลงมาคือ หมวดวิชาบริการเองภายในหมวด ส่วนโรงเรียนผู้นำขนาดเล็กและที่สังกัดสช. ส่วนใหญ่หมวดวิชาเป็นผู้จัดบริการเองภายในหมวด รองลงมาคือครูผู้สอนช่วยตัวเองทั้งหมด

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและอันดับของแหล่งที่ได้มาของสื่อการสอนในโรงเรียน
ผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

แหล่งที่ได้สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
ครูผู้สอนผลิตเอง	2.60	2	2.68	2	2.59	2	3.00	2
ห้องสมุดของโรงเรียน	2.60	2	2.51	3	2.67	2	2.61	3
ของส่วนตัวของครูผู้สอน	2.34	4	2.29	4	2.44	4	2.33	5
กรมเจ้าสังกัด	2.30	5	2.25	5	2.26	6	1.72	9
เอกชนมอบให้	1.98	9	1.61	11	1.48	12	1.39	10
นักเรียนช่วยหามา	2.21	6	2.17	7	2.29	5	2.50	4
ซื้อด้วยทุนทรัพย์ส่วนตัวของครู	2.02	8	2.03	9	2.00	9	2.22	6
ซื้อด้วยเงินของโรงเรียน	3.51	1	3.56	1	3.56	1	3.28	1
เพื่อนครูช่วยผลิตให้	2.19	7	2.07	8	2.15	7	2.17	7
หน่วยงาน สถานศึกษาอื่น	1.68	10	1.73	10	1.74	10	1.72	9
หมวดวิชาต่างๆในโรงเรียน	2.30	5	2.24	6	2.04	8	2.00	8
แผนกโสตหรือเทคโนโลยี	2.57	3	2.24	6	1.70	11	1.28	11

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภท ได้สื่อการสอนโดยการซื้อด้วยเงินของโรงเรียนเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับที่มาก รองลงมาได้จากครูผู้สอนผลิตเองและห้องสมุดของโรงเรียนซึ่งเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนอกนั้นได้มาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย โดยที่เอกชนมอบให้อยู่ในอันดับสุดท้ายของโรงเรียนผู้นำขนาดกลางขนาดเล็ก และที่สังกัดสช. ส่วนโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ได้มาจากหน่วยงานหรือสถานศึกษาศึกษาอื่นอยู่ในอันดับสุดท้าย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพการการใช้สื่อการสอน

ตารางที่ 23 ลักษณะการใช้สื่อการสอนประกอบการสอนของครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ลักษณะการใช้	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้ทุกบทเรียน	6	11.32	4	6.78	6	22.22	2	11.11
ใช้บ่อยครั้ง	20	37.74	18	30.51	7	25.93	5	27.78
ใช้บ้างเป็นครั้งคราว	26	49.06	37	62.71	13	48.15	11	61.11
ไม่เคยใช้เลย	1	1.88	-	-	1	3.70	-	-
รวม	53	100.00	59	100.00	27	100.00	18	100.00

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภทส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนประกอบการสอนบ้างเป็นบางครั้ง รองลงมาคือใช้บ่อยครั้ง ส่วนที่ไม่เคยใช้เลยมีบ้างเป็นส่วนน้อย โดยเฉพาะโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดกลางและที่สังกัดสช. ไม่มีครูที่ไม่เคยใช้สื่อการสอนประกอบการสอนเลย

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและอันดับของวิธีการเลือกใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

วิธีการเลือกใช้สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
มีลักษณะน่าสนใจ	3.38	10	3.54	8	3.04	10	3.61	4
ราคาไม่แพงจนเกินไป	3.43	9	3.32	10	3.19	9	3.50	6
ใช้วัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น	3.32	12	3.22	11	3.48	6	3.56	5

ตารางที่ 24 (ต่อ)

วิธีการ เลือกใช้สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
มีความชัดเจนและอยู่ในสภาพดี	3.57	5	3.59	6	3.52	5	3.61	4
ให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด	3.75	3	3.78	3	3.78	1	3.89	1
ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่สอน	3.77	2	3.81	1	3.74	2	3.89	1
ไม่ทำให้เสียเวลาในการใช้	3.45	8	3.56	7	3.44	7	3.39	8
ให้แนวคิดเดียวไม่ซับซ้อน	3.36	11	3.51	9	3.41	8	3.50	6
ช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ดี	3.57	5	3.64	5	3.59	4	3.44	7
ถูกต้องและเป็นจริงตามบทเรียน	3.69	4	3.76	4	3.74	2	3.67	3
เหมาะสมกับประสบการณ์เดิม	3.32	12	3.56	7	3.41	8	3.28	9
เหมาะสมกับอายุและสติปัญญา- ของนักเรียน	3.51	6	3.56	7	3.67	3	3.39	8
เหมาะสมกับความต้องการและ- ความสนใจของนักเรียน	3.47	7	3.64	5	3.59	4	3.44	7

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดใหญ่และขนาดเล็กเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอนมากเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือเลือกใช้สื่อการสอนที่ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน ส่วนโรงเรียนผู้นำขนาดกลางและที่สังกัดสช. เลือกใช้สื่อการสอนที่ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่สอนมากเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน และโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ ขนาดกลางเลือกใช้สื่อการสอนที่ใช้วัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่นเป็นอันดับสุดท้าย ในโรงเรียนผู้นำขนาดเล็กเลือกใช้สื่อการสอนที่มีลักษณะน่าสนใจเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. เลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของนักเรียนเป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 25 ลักษณะการใช้สื่อการสอนแต่ละครั้งของครูโรงเรียนผู้นำการใช้

หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ลักษณะการใช้แต่ละครั้ง	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ให้นักเรียนช่วย	30	35.29	32	34.41	18	47.37	11	40.74
มีเพื่อนครูช่วย	14	16.47	19	20.43	7	18.42	4	14.82
ใช้ด้วยตัวเองทั้งหมด	24	28.24	33	35.48	12	31.58	11	40.74
มีเจ้าหน้าที่บริการให้ทั้งหมด	12	14.12	4	4.30	1	2.63	1	3.70
ครูผู้สอนร่วมกับเจ้าหน้าที่	5	5.88	5	5.38	-	-	-	-
รวม	85*	100.00	93*	100.00	38*	100.00	27*	100.00

*แปลความ จำนวนรวมในโรงเรียนแต่ละประเภท มากกว่าจำนวนจริงของโรงเรียนประเภทนั้นๆ เนื่องจากการใช้สื่อการสอนแต่ละครั้งของบางโรงเรียนอาจมีมากกว่า 1 ลักษณะได้ จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่าในการใช้สื่อการสอนแต่ละครั้งของครูโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่และขนาดเล็กส่วนมากให้นักเรียนช่วย รองลงมาคือใช้ด้วยตัวเองทั้งหมด ครูโรงเรียนผู้นำขนาดกลางส่วนมากใช้ด้วยตัวเองทั้งหมด รองลงมาคือให้นักเรียนช่วย ส่วนครูโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. ส่วนมากใช้ด้วยตัวเองทั้งหมดเท่ากับให้นักเรียนช่วย รองลงมาคือมีเพื่อนครูช่วย และในโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ในการใช้สื่อแต่ละครั้งมีครูผู้สอนร่วมกับเจ้าหน้าที่ช่วยน้อยที่สุด ส่วนในโรงเรียนผู้นำขนาดกลาง ขนาดเล็กและที่สังกัดสช. มีเจ้าหน้าที่บริการให้ทั้งหมดมีจำนวนน้อยที่สุด

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและอันดับของเหตุผลในการใช้สื่อการสอนของครู
โรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

เหตุผลที่ใช้สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
มีเวลาว่างพอที่จะจัดเตรียม	2.89	6	3.00	6	2.85	7	2.78	5
มีสื่อการสอนที่ต้องการพร้อมแล้ว	3.08	5	2.92	7	2.89	6	2.78	5
คิดว่าสื่อช่วยให้การสอนสมบูรณ์ขึ้น	3.87	1	3.71	2	3.52	3	3.67	2
เนื้อหาในบทเรียนจบแล้วไม่รู้จะสอนอะไร	1.68	10	1.61	10	1.78	10	1.72	8
มีความจำเป็น เช่น ต้องสาธิตให้ผู้อื่นดู	2.43	8	2.27	8	2.56	9	2.28	7
ช่วยให้ใช้เวลาในการสอนน้อยลง	2.85	7	3.14	5	3.07	5	3.22	4
ช่วยให้อธิบายได้ง่ายและสะดวกขึ้น	3.69	2	3.75	1	3.67	1	3.72	1
เนื้อหาในบทเรียนนั้นเหมาะที่จะใช้	3.57	3	3.64	3	3.59	2	3.67	2
ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศ	3.38	4	3.51	4	3.41	4	3.39	3
มีแรงจูงใจให้ใช้เป็นพิเศษ	2.15	9	1.89	9	2.74	8	2.67	6

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ส่วนมากใช้สื่อการสอนด้วยเหตุผลที่คิดว่าสื่อการสอนช่วยให้การสอนสมบูรณ์ขึ้นเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือสื่อการสอนช่วยให้อธิบายได้ง่ายและสะดวกขึ้น ส่วนโรงเรียนผู้นำขนาดกลาง ขนาดเล็กและที่สังกัดสช.นั้นใช้สื่อการสอนด้วยเหตุผลที่ว่าสื่อการสอนช่วยให้อธิบายได้ง่ายและสะดวกขึ้น เหตุผลรองลงมาของครูโรงเรียนผู้นำขนาดกลางคือคิดว่าสื่อการสอนช่วยให้การสอนสมบูรณ์ขึ้น ของครูโรงเรียนผู้นำขนาดเล็กคือเนื้อหาในบทเรียนนั้นเหมาะที่จะใช้และเหตุผลรองลงมาของครูโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช.คือคิดว่าสื่อการสอนช่วยให้การสอนสมบูรณ์ขึ้นและเนื้อหาในบทเรียนนั้นเหมาะที่จะใช้ แต่โดยเฉลี่ยแล้วโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภท ใช้สื่อการสอนด้วยเหตุผลที่ว่าสื่อการสอนช่วยให้การสอนสมบูรณ์ขึ้น ส่วนเหตุผลที่ว่าเนื้อหาที่สอนจบแล้วไม่รู้จะสอนอะไรนั้นเป็นอันดับสุดท้ายซึ่งเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับที่น้อยมากหรือไม่เคยคิด

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและอันดับของการวางแผนก่อนการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การวางแผนก่อนการใช้สื่อฯ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
วางแผนการใช้ล่วงหน้า	3.53	1	3.46	1	3.48	1	3.28	2
เตรียมวัสดุอื่นๆที่จำเป็นต่อการใช้	3.30	4	3.31	2	3.41	2	3.39	1
ทดลองใช้สื่อที่เตรียมก่อนใช้จริง	3.30	4	3.12	5	3.26	3	3.17	3
เตรียมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	3.42	2	3.25	3	3.22	4	3.28	2
เตรียมห้องเรียนให้เหมาะกับสื่อ	3.11	5	3.05	6	2.96	6	3.11	4
เตรียมนักเรียนให้เกิดความสนใจ	3.38	3	3.17	4	3.15	5	3.28	2

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ส่วนมากมีการวางแผนการใช้สื่อการสอนล่วงหน้าเป็นอันดับ 1 ส่วนโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช.นั้นมีการเตรียมวัสดุอื่นๆที่จำเป็นต่อใช้ก่อนการใช้สื่อการสอนเป็นอันดับ 1 รองลงมาของโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่คือการเตรียมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนผู้นำขนาดกลางและขนาดเล็ก คือเตรียมวัสดุอื่นๆที่จำเป็นต่อใช้ โรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช.คือวางแผนการใช้ล่วงหน้า เตรียมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง และเตรียมนักเรียนให้เกิดความสนใจ สำหรับการวางแผนก่อนการใช้สื่อการสอนเป็นอันดับสุดท้ายของครูโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภทคือการเตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับสภาพการใช้สื่อการสอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและอันดับของการปฏิบัติขณะใช้สื่อการสอนของครู
โรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การปฏิบัติขณะใช้สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
ใช้สื่อให้พอเหมาะกับเวลา	3.47	4	3.53	4	3.52	2	3.44	3
ใช้สื่อตามที่วางแผนไว้	3.57	2	3.51	5	3.59	1	3.39	4
ใช้อย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน	3.21	8	3.05	11	3.29	4	3.00	7
ใช้อย่างมั่นใจคล่องแคล่วไม่ลูกลน	3.42	5	3.32	7	3.52	2	3.52	2
ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	3.23	7	3.22	9	3.52	2	3.50	2
ใช้เฉพาะสื่อที่มีคุณค่าและมีคุณภาพ	3.55	3	3.37	6	3.41	3	3.44	3
ใช้เพื่อการประหยัดเวลาอธิบาย	3.13	9	3.20	10	3.29	4	3.22	6
ขณะใช้ไม่สนใจเฉพาะตัวสื่อ	3.62	1	3.61	1	3.29	4	3.56	1
ใช้สื่อซ้ำอีกถ้าทำให้เข้าใจดีขึ้น	3.13	9	3.27	8	3.00	7	3.28	5
ในบทเรียนหนึ่งๆไม่ใช้สื่อมากเกินไป	3.42	5	3.59	2	3.11	6	3.28	5
ไม่ใช้สื่อแทนการสอนของครู	3.26	6	3.58	3	3.26	5	2.94	8

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ ขนาดกลางและที่สังกัดสช. ส่วนมากขณะใช้สื่อการสอนจะไม่สนใจเฉพาะตัวสื่อแต่จะสนใจนักเรียนด้วยเป็นอันดับ 1 ส่วนโรงเรียนผู้นำขนาดเล็กนั้น ขณะใช้สื่อการสอนจะใช้สื่อตามที่วางแผนไว้เป็นอันดับแรก รองลงมาคือใช้สื่อให้พอเหมาะกับเวลา ใช้อย่างมั่นใจคล่องแคล่วไม่ลูกลนและให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการใช้สื่อนั้น และใช้สื่อนั้นซ้ำอีกถ้าทำให้นักเรียนเข้าใจดีขึ้น เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งต่างจากโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ และขนาดกลางที่ขณะใช้สื่อจะใช้เพื่อ เป็นการประหยัดเวลาอธิบายเป็นอันดับสุดท้ายและในโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. จะใช้อย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน เป็นอันดับสุดท้าย

ถ้าเฉลี่ยโรงเรียนทั้ง 4 ประเภทแล้วจะพบว่าขณะใช้สื่อการสอนจะไม่สนใจเฉพาะตัวสื่อ แต่จะสนใจนักเรียนด้วย เป็นอันดับแรก รองลงมาคือใช้สื่อการสอนตามที่วางแผนไว้ และใช้สื่อการสอน

อย่างค่อ เนื่องไม่ขาดตอน เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและอันดับของการปฏิบัติภายหลังการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การปฏิบัติภายหลังการใช้สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
ช่วยนักเรียนสรุปบทเรียน	3.45	2	3.44	2	3.44	2	3.44	2
วิจารณ์ผลการเรียนที่ใช้สื่อ	2.74	8	2.75	7	2.85	7	2.39	10
ทำความเข้าใจเนื้อหาที่นักเรียนไม่เข้าใจ	3.34	3	3.39	3	3.41	3	3.56	1
ใช้คำถามสั้นๆ วัดความเข้าใจของนักเรียน	3.47	1	3.44	2	3.56	1	3.56	1
อภิปรายเนื้อหาสำคัญที่พบระหว่างใช้สื่อ	3.34	3	3.32	4	3.26	4	3.33	3
จัดกิจกรรมต่อเนื่อง เช่น เขียนรายงาน	2.89	7	2.93	5	3.04	6	2.89	6
อธิบายความคิดรวบยอดให้นักเรียน	3.32	4	3.46	1	3.41	3	3.44	2
บันทึกความร่วมมือของนักเรียนขณะใช้สื่อ	2.53	10	2.49	9	2.67	9	2.61	8
ร่วมกับนักเรียนประเมินผลเพื่อครั้งต่อไป	2.55	9	2.42	10	2.81	8	2.56	9
ใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจนักเรียน	2.91	6	2.76	6	3.07	5	2.78	7
สังเกตปฏิบัติการโต้ตอบของนักเรียนอ่อน	3.34	3	2.61	8	3.04	6	3.17	4
วางแผนนำผลไปแก้ปัญหาเรื่องอื่นๆต่อไป	3.09	5	2.42	10	3.07	5	3.11	5

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ ขนาดเล็กและที่สังกัดสช. หลังจากการใช้สื่อการสอนแล้วจะใช้คำถามสั้นๆ เพื่อวัดความเข้าใจของนักเรียนเป็นอันดับ 1 ส่วนโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดกลางภายหลังการใช้สื่อการสอนจะช่วยอธิบายความคิดรวบยอดให้นักเรียนเป็นอันดับ 1 อันดับรองลงมานั้นครูโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภทจะช่วยนักเรียนสรุปบทเรียน ส่วนการปฏิบัติภายหลังการใช้สื่อการสอน เป็นอันดับสุดท้ายของโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดใหญ่และขนาดเล็ก คือการบันทึกความร่วมมือของนักเรียนที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของครู โรงเรียนผู้นำขนาดกลาง

จะวางแผนนำผลการ เรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาหรือการ เรียน เรื่องอื่นๆต่อไป และโรงเรียนผู้นำ
ที่สังกัดสช. จะมีการวิจารณ์ผลการ เรียนที่ใช้สื่อการสอน เป็นอันดับสุดท้าย

ถ้าพิจารณาโดยเฉลี่ยของโรงเรียนทั้ง 4 ประเภทแล้ว ภายหลังจากใช้สื่อการสอนจะ
มีการใช้คำถามสั้นๆวัดความ เข้าใจของนัก เรียน เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือช่วยนัก เรียนสรุปบท เรียน
โดยมีการบันทึกความ ร่วมมือของนัก เรียนในการใช้สื่อการสอน และร่วมกับนัก เรียนประ เภินผลเพื่อ
การปรับปรุงการใช้ในครั้งต่อไป เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 30 สื่อการสอนที่ใช้ประกอบการสอนอยู่เป็นประจำของครูโรงเรียนผู้นำการ
ใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เทปบันทึกเสียง	29	10.62	35	11.15	14	11.20	9	10.98
เครื่องฉายภาพยนตร์	9	3.29	10	3.18	1	0.80	-	-
รูปภาพ ,บัตรคำ	27	9.89	39	12.42	19	15.20	11	13.41
การทดลอง	15	5.49	17	5.41	14	11.20	8	9.76
เครื่องฉายสไลด์	40	14.65	44	14.01	10	8.00	6	7.32
วิดีโอเทป	20	7.33	9	2.87	2	1.60	2	2.44
กระดานชอล์ค	46	16.85	52	16.56	24	19.20	15	18.29
เครื่องฉายฟิล์มสคริป	9	3.29	5	1.59	-	-	1	1.22
แผนภูมิ	30	10.99	37	11.78	18	14.40	13	15.85
ตำราเรียน	44	16.12	56	17.83	23	18.40	15	18.29
เครื่องฉายภาพโปรเจ็ค	3	1.10	3	0.96	-	-	1	1.22
ของจริง	1	0.38	7	2.24	-	-	1	1.22
รวม	273*	100.00	314*	100.00	125*	100.00	82*	100.00

*แปลความ จำนวนรวมของโรงเรียนแต่ละประเภทมากกว่าจำนวนจริงของโรงเรียนประเภทนั้นๆ เนื่องจากแต่ละโรงเรียนอาจใช้สื่อการสอนเป็นประจำมากกว่า 1 อย่างได้

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่าสื่อการสอนที่ครูโรงเรียนผู้นำใช้ประกอบการสอนอยู่เป็นประจำแตกต่างกันดังนี้คือ โรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่และขนาดเล็ก เลือกใช้กระดานชอล์คเป็นประจำมากที่สุด รองลงมาคือตำราเรียน โรงเรียนผู้นำขนาดกลางเลือกใช้ตำราเรียนเป็นประจำมากที่สุด รองลงมาคือกระดานชอล์ค ส่วนโรงเรียนที่สังกัดสช. เลือกใช้กระดานชอล์คและตำราเรียนเป็นประจำมากที่สุด รองลงมาคือแผนภูมิ

ตารางที่ 31 สื่อการสอนที่ครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาเลือกใช้มากที่สุด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กระดานชอล์ค	18	20.45	17	16.67	6	13.64	3	9.68
ตำราเรียน	11	12.50	17	16.67	7	15.91	3	9.88
เทปบันทึกเสียง	10	11.36	11	11.76	6	13.64	6	19.35
การทดลอง	8	9.09	5	4.90	6	13.64	5	16.13
แผนภูมิ	8	9.09	7	6.86	4	9.09	3	9.68
บัตรคำ	1	1.14	11	10.78	6	13.64	4	12.90
เครื่องฉายสไลด์	18	20.45	14	13.74	2	4.54	2	6.45
เครื่องฉายภาพโปรเจ็ค	2	2.27	4	3.92	2	4.54	1	3.23
วีดีโอเทป	6	6.83	-	-	-	-	1	3.23
รูปภาพ	1	1.14	11	10.78	4	9.09	2	6.45
ของจริง	2	2.27	4	3.92	1	2.27	-	-
แผนที่, ลูกโลก	2	2.27	-	-	-	-	1	3.23
เครื่องฉายภาพยนตร์	1	1.14	-	-	-	-	-	-
รวม	88*	100.00	101*	100.00	44*	100.00	31*	100.00

*แปลความ จำนวนรวมของโรงเรียนแต่ละประเภท มากกว่าจำนวนจริงของโรงเรียนประเภทนั้นๆ เนื่องจากแต่ละโรงเรียนอาจเลือกใช้สื่อการสอนมากกว่า 1 ประเภทได้

จากตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่าสื่อการสอนที่ครูโรงเรียนผู้นำเลือกใช้มากที่สุดแตกต่างกันดังนี้ คือ โรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่เลือกใช้กระดานชอล์คและเครื่องฉายสไลด์มากที่สุด รองลงมาคือตำราเรียน โรงเรียนผู้นำขนาดกลางเลือกใช้กระดานชอล์คและตำราเรียนมากที่สุด รองลงมาคือเครื่องฉายสไลด์ โรงเรียนผู้นำขนาดเล็กเลือกใช้ตำราเรียนมากที่สุด รองลงมาคือกระดานชอล์ค เทปบันทึกเสียง การทดลองและบัตรคำ ซึ่งมีจำนวนเท่าๆกัน ส่วนโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. เลือกใช้เทปบันทึกเสียงมากที่สุดแต่ก็มีจำนวนใกล้เคียงกับอันดับรองลงมาคือการทดลอง บัตรคำ ฯลฯ

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและอันดับของปัญหาในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ปัญหาในการใช้สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
ผู้บริหารไม่สนับสนุนให้ใช้	1.57	13	1.54	10	1.52	11	1.89	6
มีเวลาในชั่วโมงที่ใช้น้อยเกินไป	2.45	1	2.75	2	2.52	1	2.67	1
ไม่มีเวลาที่จะประเมินผลการใช้	2.30	2	2.88	1	2.52	1	2.39	3
นักเรียนไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร	1.96	5	2.12	7	1.89	7	2.00	5
ไม่มีความรู้ความสามารถในการใช้	1.83	9	2.07	8	1.59	10	1.78	8
ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกในการใช้	1.91	7	2.42	4	1.93	6	2.44	2
ผลที่ใช้กับไม่ใช้ไม่แตกต่างกัน	2.23	4	2.12	7	2.07	3	2.39	3
ขาดความมั่นใจในการใช้	1.68	12	1.85	9	1.67	8	1.44	11
เกรงว่าใช้แล้วจะได้เนื้อหาน้อย	1.77	11	2.12	7	1.96	5	2.00	5
เสียเวลาในการเตรียมมากไม่คุ้มกับผล	1.87	8	2.17	6	1.93	6	1.83	7
หากิจกรรมให้นักเรียนร่วมได้ยาก	2.26	3	2.46	3	2.15	2	2.39	3

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ปัญหาในการใช้สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดศษ.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
ใช้สื่อบางประเภทไม่ได้ เพราะโรงเรียน-								
ไม่พร้อม	1.26	14	1.47	11	1.33	12	1.50	10
มีปัญหาวัดใช้สื่อประเภทเครื่องมืออย่าง	1.79	10	1.85	9	1.63	9	1.56	9
สภาพห้องเรียนไม่เหมาะที่จะใช้สื่อบางอย่าง	1.92	6	2.22	5	2.00	4	2.11	4

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนผู้นำที่มีขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก และที่สังกัดศษ. ส่วนมากปัญหาที่มีมากที่สุดคือ มีเวลาในช่วงที่ใช้สื่อการสอนน้อยเกินไป ปัญหารองลงมา ของโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่คือไม่มีเวลาที่จะประเมินผลการใช้ โรงเรียนผู้นำขนาดเล็กคือหากิจกรรมให้นักเรียนร่วมได้ยาก และของโรงเรียนผู้นำที่สังกัดศษ.คือไม่มีเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกที่จะใช้ แต่ปัญหาของโรงเรียนทุกประเภทที่อยู่ในอันดับ 1 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาโดยเฉลี่ยอันดับสุดท้ายของโรงเรียนทุกประเภทคือใช้สื่อบางประเภทไม่ได้เพราะโรงเรียนไม่พร้อมนั้นอยู่ในระดับน้อยมากซึ่งมีความหมายเท่ากับไม่มีปัญหา

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความต้องการการใช้สื่อการสอน

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและอันดับของความต้องการการบริการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ความต้องการการบริการ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดศษ.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
การซ่อมบำรุงสื่อการสอน	3.47	10	3.19	8	3.28	10	3.44	5
การจัดเก็บรักษาสื่อการสอน	3.49	9	3.15	9	3.51	5	3.17	9
จัดบ้ายนิเทศในโอกาสสำคัญๆ	3.58	7	3.26	7	3.39	9	3.39	6

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ความต้องการการบริการ	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
จัดทำคู่มือแหล่งสื่อที่ได้เปล่า	3.44	11	3.26	7	3.45	8	3.39	6
จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการใช้สื่อ	3.59	6	3.41	3	3.56	3	3.44	5
ให้ความสะดวกในการติดต่อขอยืมสื่อ	3.56	8	3.52	1	3.51	5	3.67	2
จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการผลิตสื่อ	3.66	3	3.52	1	3.47	7	3.89	1
มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับการผลิตสื่อที่สมบูรณ์	3.68	2	3.52	1	3.58	1	3.50	4
มีเจ้าหน้าที่ช่วยผลิตสื่อบางอย่าง	3.63	4	3.37	4	3.57	2	3.17	9
จัดนิทรรศการแนะนำสื่อที่มีอยู่	3.47	10	3.11	10	3.19	13	3.22	8
จัดเจ้าหน้าที่คอยช่วยเหลือขณะใช้สื่อ	3.24	14	2.96	11	3.00	15	2.89	11
ให้คำแนะนำในการเลือกและใช้สื่อ	3.47	10	3.11	10	3.08	14	3.22	8
มีศูนย์สื่อบริการโดยเฉพาะ	3.76	1	3.44	2	3.49	6	3.39	6
มีสถานที่ผลิตและทดลองใช้สื่อโดยเฉพาะ	3.68	2	3.41	3	3.55	4	3.44	5
การนิเทศโดยผู้เชี่ยวชาญทางสื่อ	3.47	10	3.11	10	3.39	9	3.33	7
จัดอบรมระเบียบวิธียืมและการบริการ	3.36	13	3.11	10	3.21	12	3.11	10
ทำคู่มือการใช้และประโยชน์ของสื่อ	3.59	6	3.33	5	3.45	8	3.67	2
จัดเจ้าหน้าที่ติดต่อขอยืมสื่อจากภายนอก	3.39	12	3.11	10	3.25	11	3.17	9
ให้ความสะดวกในการเบิกจ่ายเงิน	3.56	8	3.52	1	3.51	5	3.67	2
ทำเอกสารเวียนให้ทราบสื่อที่ได้เพิ่มใหม่	3.56	8	3.19	8	3.45	8	3.22	8
จัดทำรายการสื่อของโรงเรียน	3.63	4	3.29	6	3.47	7	3.56	3

จากตารางที่ 33 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ส่วนมากต้องการที่จะมีศูนย์สื่อการสอนโดยเฉพาะทำหน้าที่บริการเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือมีวัสดุอุปกรณ์สำหรับผลิตสื่อฯ

ที่สมบูรณ์ โรงเรียนผู้นำขนาดกลางต้องการการให้ความสะดวกในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการผลิตสื่อการสอน การมีวัสดุอุปกรณ์สำหรับผลิตสื่ออย่างสมบูรณ์ และการให้ความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินที่ใช้ในการดำเนินการต่างๆ เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือต้องการมีศูนย์บริการสื่อการสอนโดยเฉพาะ โรงเรียนผู้นำขนาดเล็กมีความต้องการที่จะมีวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการผลิตสื่อการสอนอย่างสมบูรณ์เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ช่วยผลิตสื่อการสอนบางอย่างที่ต้องการ โรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. ต้องการการการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการผลิตสื่อการสอนเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือการให้ความสะดวกในการติดต่อขอ ยืมสื่อการสอน การทำคู่มือการใช้และประโยชน์ของสื่อการสอนประเภทต่างๆ และการให้ความ สะดวกในการเบิกจ่ายเงินที่ใช้ในการดำเนินการต่างๆ สำหรับความต้องการอันดับสุดท้ายของ โรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภท คือ การจัดเจ้าหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือในขณะใช้สื่อการสอน บางชนิด

ถ้าพิจารณาโดยเฉลี่ยของโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภทแล้ว ความต้องการการบริการ อันดับแรกคือการมีวัสดุอุปกรณ์สำหรับการผลิตสื่อการสอนอย่างสมบูรณ์ รองลงมาคือการมีศูนย์สื่อ ทำหน้าที่บริการสื่อการสอนโดยเฉพาะ และความต้องการเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ การจัดเจ้าหน้าที่ คอยให้ความช่วยเหลือในขณะใช้สื่อการสอนบางชนิด

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและอันดับของความต้องการการใช้สื่อการสอนประเภท วัสดุของครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
ภาพวาด	3.11	6	3.47	5	3.41	4	3.39	4
ภาพถ่าย	3.42	4	3.58	4	3.70	1	3.50	2
ภาพการ์ตูน	2.91	9	3.12	12	3.17	8	2.94	8
ภาพโฆษณา, ภาพตัดจากหนังสือ	3.00	8	3.15	11	2.89	9	3.11	7
สมุดภาพ	3.11	6	3.37	8	3.22	5	3.22	6

ตารางที่ 34 (ต่อ)

สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
กระเป่าหนังสือ	2.63	11	2.86	14	3.07	8	3.11	7
แผนภูมิ, แผนสถิติ	3.32	5	3.41	7	3.22	5	3.44	3
บัตรคำ	2.81	10	3.05	13	3.11	7	3.22	6
แผนที่, ลูกโลก	3.06	7	3.19	10	3.07	8	3.44	3
ชอล์คสี	3.06	7	3.20	9	3.15	6	3.39	4
หนังสือแบบเรียน	3.57	2	3.83	1	3.59	2	3.72	1
หนังสืออ่านประกอบ	3.72	1	3.75	2	3.70	1	3.72	1
หนังสือพิมพ์	3.32	5	3.46	6	3.41	4	3.33	5
วารสาร, นิตยสาร, จุลสาร	3.49	3	3.63	6	3.41	4	3.39	4

จากตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่าสื่อการสอนประเภทวัสดุที่ครูโรงเรียนผู้นำต้องการใช้แตกต่างกันดังนี้คือ โรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ ขนาดเล็กและที่สังกัดสช. ต้องการหนังสืออ่านประกอบมากเป็นอันดับ 1 ส่วนโรงเรียนผู้นำขนาดกลางต้องการใช้หนังสือแบบเรียนมากเป็นอันดับ 1 สื่อการสอนประเภทวัสดุที่ต้องการใช้อันดับรองลงมาของโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่และขนาดเล็กคือหนังสือแบบเรียน ของโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. คือภาพถ่าย และของโรงเรียนผู้นำขนาดกลางคือหนังสืออ่านประกอบ สื่อการสอนประเภทวัสดุที่ต้องการใช้เป็นอันดับสุดท้ายของโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กคือกระเป่าหนังสือ ส่วนของโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. คือภาพการ์ตูน

ถ้าพิจารณาความต้องการโดยเฉลี่ยของโรงเรียนทั้ง 4 ประเภท พบว่าหนังสืออ่านประกอบต้องการใช้มากเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือหนังสือแบบเรียน และต้องการใช้กระเป่าหนังสือเป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและอันดับของความต้องการการใช้สื่อการสอนประเภท
อุปกรณ์ของครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
จอภาพยนตร์	3.04	16	2.95	16	3.11	11	3.22	11
กล้องถ่ายรูป	3.30	12	3.20	13	3.15	10	3.33	9
เครื่องรับวิทยุ	3.02	17	3.19	14	3.29	8	3.44	7
เครื่องฉายฟิล์มรูป	1.92	29	2.42	23	2.48	18	2.39	18
เครื่องถ่ายภาพเอกสาร	3.60	6	3.58	4	3.04	12	3.72	2
เครื่องรับโทรทัศน์ขาว-ดำ	2.30	25	2.68	20	2.74	16	3.00	13
เครื่องรับโทรทัศน์สี	3.57	7	3.53	7	3.33	7	3.33	9
เครื่องฉายฟิล์มสตรีป	2.66	20	3.03	15	2.78	15	2.72	15
เครื่องปรุกระดาษไข	3.08	15	3.49	8	3.15	10	3.39	8
เครื่องเล่นแผ่นเสียง	2.30	25	2.41	24	2.07	24	2.28	10
เครื่องฉายภาพทึบแสง	2.57	22	3.03	15	2.89	14	2.49	14
เครื่องฉายภาพโปรเจกต์	3.36	10	3.34	12	2.37	20	3.61	4
เครื่องฉายภาพจุลทัศน์	2.32	24	2.37	25	2.26	22	2.44	17
เครื่องอัดสำเนา(โรเนียว)	3.85	1	3.75	1	3.81	1	3.78	1
เครื่องฉายภาพยนตร์ 8 มม.	1.39	31	1.75	28	1.74	27	1.94	22
เครื่องฉายภาพยนตร์ 16 มม.	1.77	30	1.78	27	1.78	26	1.94	22
เครื่องเทปบันทึกเสียงแบบดรัม	3.64	4	3.63	3	3.59	3	3.22	11
เครื่องเทปบันทึกเสียงแบบม้วน	2.72	19	2.71	19	2.41	19	3.11	12
เครื่องขยายภาพ (ใช้ในท้องมิด)	2.45	23	2.46	21	2.29	21	2.56	16
เครื่องฉายสไลด์แบบธรรมดา	3.32	11	3.47	8	3.41	6	3.33	9

ตารางที่ 35 (ต่อ)

สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
เครื่องฉายสไลด์แบบอัตโนมัติ	3.60	6	3.71	2	3.52	4	3.44	7
ไมโครโฟน	3.62	5	3.54	6	3.59	3	3.67	3
เครื่องขยายเสียง	3.64	4	3.56	5	3.63	2	3.78	1
เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	2.58	21	2.41	24	2.04	25	2.11	21
กล้องถ่ายภาพยนตร์ 8 มม.	1.39	31	1.75	28	1.74	27	1.94	22
กล้องถ่ายภาพยนตร์ 16 มม.	1.77	30	1.78	27	1.78	26	1.94	22
กล้องถ่ายวิดีโอ (เทปโทรทัศน์)	3.79	3	3.36	11	2.96	13	3.56	5
เครื่องบันทึก เทปโทรทัศน์ (วิดีโอ)	3.81	2	3.71	2	3.22	9	3.67	3
คู่อันตรทัศน์ (ไดออรามา)	1.94	28	1.81	26	2.15	23	2.22	20
กระดานชอล์ค	3.28	13	3.58	4	3.44	5	3.72	2
กระดานขาว	3.09	14	2.93	17	2.74	16	3.22	11
กระดานไฟฟ้า	2.23	26	2.44	22	2.41	19	2.39	18
กระดานแม่เหล็ก	2.30	25	2.37	25	2.37	20	2.39	18
กระดานผ้าสาลี	2.57	22	2.92	18	2.96	13	3.33	9
กระดานป้ายนิเทศ	3.42	9	3.56	5	3.44	5	3.72	2
ของจริง	3.45	8	3.53	7	3.63	2	3.61	4
หุ่นจำลอง	3.28	13	3.41	10	3.52	4	3.56	5
ของตัวอย่าง	3.45	8	3.56	5	3.59	3	3.50	6

จากตารางที่ 35 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภทส่วนมากมีความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์คือต้องการใช้เครื่องอัดสำเนา(โรเนียว)มากเป็นอันดับ 1

ความต้องการอันดับรองลงมาของโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่และขนาดกลางคือ การใช้เครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์ (วิดีโอเทป) ของโรงเรียนผู้นำขนาดเล็กต้องการใช้เครื่องขยายเสียงและของจริง ของโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช. นอกจากการใช้เครื่องอัดสำเนา มากเป็นอันดับ 1 แล้ว ยังต้องการใช้เครื่องขยายเสียงมาก เป็นอันดับ 1 ด้วยเช่นกัน รองลงมาคือการใช้เครื่องถ่ายภาพเอกสาร กระดานป้ายนิเทศและกระดานชอล์ค ส่วนสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่ต้องการใช้เป็นอันดับสุดท้ายของโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภทคือ กล้องถ่ายภาพยนตร์ 8 มม.

ถ้าพิจารณาความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ของโรงเรียนทั้ง 4 ประเภท โดยเฉลี่ยแล้ว พบว่าโรงเรียนผู้นำต้องการใช้เครื่องอัดสำเนา (โรเนียว) มากเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ เครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์ (วิดีโอ) และต้องการใช้กล้องถ่ายภาพยนตร์ 8 มม. เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและอันดับของความต้องการการใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการของครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
การสาธิต	3.30	3	3.53	1	3.44	2	3.39	2
การฝึกงาน	3.17	6	3.19	6	3.19	6	3.11	5
การทดลอง	3.21	5	3.34	3	3.48	1	3.61	1
การอภิปราย	3.32	2	3.29	4	3.33	3	3.22	3
การแสดงหุ่น	2.74	12	2.75	16	2.63	14	2.78	8
การแสดงละคร	2.58	13	2.73	17	2.63	14	2.61	10
ชุดการสอน	3.25	4	3.25	5	3.11	7	3.22	2
การสอนเป็นทีม	2.85	11	2.86	13	2.70	13	2.72	9
กระบวนการกลุ่ม	3.14	7	3.15	7	3.04	8	3.11	5

ตารางที่ 36 (ต่อ)

สื่อการสอน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		สังกัดสช.	
	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ	\bar{X}	อันดับ
การสอนแบบจุลภาค	2.57	14	2.54	19	2.56	15	2.50	12
การเล่นเกมที่ต่างๆ	3.04	8	3.08	8	3.29	4	3.17	4
การแสดงบทบาทสมมติ	3.04	8	2.81	15	2.81	10	2.89	6
ถกรแสดงนิทรรศการ	3.25	4	3.05	9	3.11	7	3.17	4
บทเรียนแบบโปรแกรม	3.04	8	2.88	12	2.78	11	2.50	12
การเรียนรู้ออกสถานที่	3.02	9	2.56	18	3.19	6	2.83	7
การค้นคว้าจากห้องสมุด	3.38	1	3.39	2	3.22	5	3.17	4
การสร้างสถานการณ์จำลอง	2.87	10	2.85	14	2.74	12	2.83	7
การเรียนแบบศูนย์การเรียน	3.02	9	3.00	10	2.85	9	2.56	11
การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	2.85	11	2.75	16	2.81	10	2.89	6
การเชิญวิทยากรจากภายนอก	3.04	8	2.81	15	2.81	10	2.89	6

จากตารางที่ 36 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนผู้นำต้องการสื่อการสอนประเภทวิธีการแตกต่างกันดังนี้คือ โรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ต้องการการการค้นคว้าจากห้องสมุดมากเป็นอันดับ 1 โรงเรียนผู้นำขนาดกลางต้องการใช้การสาธิตมากเป็นอันดับ 1 ส่วนโรงเรียนผู้นำขนาดเล็กและที่สังกัดสช. ต้องการใช้วิธีการทดลองมากเป็นอันดับ 1 ความต้องการใช้อันดับรองลงมาคือ ในโรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ต้องการใช้การอภิปราย โรงเรียนผู้นำขนาดกลางต้องการใช้การค้นคว้าจากห้องสมุด โรงเรียนผู้นำขนาดเล็กและที่สังกัดสช. ต้องการใช้การสาธิต ส่วนความต้องการใช้อันดับสุดท้ายของโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภทคือการสอนแบบจุลภาค

ถ้าพิจารณาความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการของโรงเรียนผู้นำทั้ง 4 ประเภทโดยเฉลี่ยแล้วพบว่าต้องการการการสาธิตเป็นอันดับแรกรองลงมาคือการทดลองและการสอนแบบจุลภาคเป็นความต้องการอันดับสุดท้าย

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา หอสรุปได้เป็นข้อๆแยกตามประเภทของโรงเรียนดังนี้ คือ

ก. โรงเรียนผู้นำที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

1. การใช้สื่อการสอนในโรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช.ปัญหาใหญ่อยู่ที่การสนับสนุนของผู้บริหาร
2. โรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช.บางโรงเรียน เป็นโรงเรียนที่วัดจัดตั้งขึ้นเพื่อการกุศล งบประมาณพอที่จะผลิตสื่อการสอน
3. โรงเรียนผู้นำที่สังกัดสช.บางโรงเรียนได้รับหน้าที่เป็นผู้นำภาควิชาการในกลุ่ม มีการจัดทำเอกสารหลักสูตรและงานวิชาการแจกโรงเรียนในกลุ่ม
4. การใช้สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนตื่นตัวและกระตือรือร้นที่จะเรียนมากขึ้น ท้าบทเรียนที่ยากให้ง่ายขึ้น แต่มีปัญหาเรื่องทำให้เวลาเรียนแต่ละคาบลดลง
5. ครูผู้สอนบางท่านไม่รู้จักวิธีใช้สื่อการสอนบางประเภททำให้เกิดชำรุดเสียหาย บางท่านขาดความรับผิดชอบ สื่อบางชนิดครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้นำไปใช้
6. สถานที่ไม่อำนวยให้ใช้สื่อการสอน เช่น ห้องเรียนฉายภาพยนตร์แต่ไม่มีห้องมืด
7. หน่วยงานที่ให้ยืมสื่อบางประเภทมีผู้ใช้บริการมาก เมื่อต้องการใช้บริการต้องรอคิวนานทำให้เกิดความล่าช้าไม่ทันการ
8. การใช้สื่อการสอนส่วนใหญ่ให้นักเรียนจัดทำเพราะเชื่อว่านักเรียนที่ทำได้เกิดความเข้าใจมากกว่าครูเป็นผู้ทามาให้อย่างเดียวในบางวิชา
9. สื่อการสอนในโรงเรียนส่วนมากผู้สอนต้องทำเองทำเองโรงเรียนไม่มีให้ นอกจากตำราเรียน
10. โรงเรียนยังเห็นความสำคัญของสื่อการสอนน้อยเพราะงบประมาณมีจำกัดต้องนำไปใช้ในสิ่งที่จำเป็นกว่า
11. ต้องการให้โรงเรียนสนับสนุนงานด้านสื่อการสอนอย่างเต็มที่และให้มีเจ้าหน้าที่ที่

ทำงานด้านนี้โดยเฉพาะ

12. โรงเรียนต่างๆควรมีสื่อการสอนให้มาก มีห้องเก็บรักษาเป็นสัดส่วน มีบุคลากรที่จบหรือมีความถนัดทางด้านนี้โดยเฉพาะ เป็นที่ปรึกษาแก่ครูอาจารย์ที่สนใจจะนำสื่อการสอนไปใช้
13. ควรมีหน่วยงานหนึ่งที่จัดเจ้าหน้าที่ออกสำรวจตามโรงเรียนต่างๆที่เกี่ยวกับงานด้านสื่อการสอน เพื่อให้สื่อการสอนมีประโยชน์มากและมีใช้ทั่วถึงกัน
14. ควรมีศูนย์สื่อการสอนที่คิดและทันสมัยของรัฐบาล เพื่อบริการโรงเรียนทั่วไปให้มากกว่านี้

ข. โรงเรียนผู้นำขนาดเล็กที่สังกัดกรมสามัญศึกษา

1. สื่อการสอนในโรงเรียนผู้นำขนาดเล็กส่วนมากผลิตเองใช้เองเฉพาะวิชาที่สอนถ้าเกี่ยวข้องกับวิชาอื่นก็แลกเปลี่ยนกันใช้ และวัสดุที่ใช้ผลิตหาได้ในท้องถิ่น
2. โรงเรียนขนาดเล็กขาดงบประมาณในการซื้ออุปกรณ์ และอุปกรณ์บางประเภทใช้ไม่ได้ผลเท่าที่ควร
3. ในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนมากยังไม่มีสื่อการสอนในโรงเรียน
4. โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาในเรื่องการขาดสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย
5. การใช้สื่อการสอนของโรงเรียนขนาดเล็กบางหมวดวิชาค่อนข้างน้อย เพราะมีสื่อไม่เพียงพอกับความต้องการ
6. ครูผู้สอนยังขาดประสบการณ์และความสามารถในการใช้สื่อการสอน
7. การใช้สื่อการสอนต้องให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน วัยของเด็ก ใช้ง่ายประหยัดเวลา เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน และราคาถูก
8. การจัดการบริการสื่อการสอนในโรงเรียนควรมีห้องโดยเฉพาะ มีเจ้าหน้าที่บริการจัดเป็นศูนย์บริการการเรียนการสอน กระจายเวลาให้แต่ละหมวดวิชาใช้บริการ จัดบริการแลกเปลี่ยนสื่อการสอนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน
9. สื่อการสอนส่วนมากมีราคาแพงจึงมีขีดจำกัดเฉพาะบางโรงเรียน

10. สื่อการสอนในที่นี้มีความหมายกว้างมาก เกินไปซึ่งการสอนบางวิชา เช่น วิทยาศาสตร์ ต้องใช้สื่อการสอน เป็นประจำอยู่แล้ว

11. ควรจัดให้มีการอบรมการใช้สื่อการสอนในโรงเรียน

12. ควรให้การสนับสนุนผู้มีความคิดริเริ่มในการผลิตสื่อการสอนราคาถูก เพื่อโรงเรียนต่างๆสามารถมีไว้ใช้ในโรงเรียน

13. ให้กรมเจ้าสังกัดจัดสรรสื่อการสอนประเภทวัสดุและอุปกรณ์แก่โรงเรียนต่างๆให้มากขึ้น

ค. โรงเรียนผู้นำขนาดกลางที่สังกัดกรมสามัญศึกษา

1. ห้องโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนมัธยมขนาดกลาง เป็นเพียงห้องหนึ่งของอาคารเรียน เพราะสถานที่ไม่มากพอและโรงเรียนขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่โดยเฉพาะจึงไม่สะดวกในการใช้

2. ปัจจุบันสื่อประเภทวิดีโอเทปกำลังมีบทบาทมาก โรงเรียนควรพิจารณาใช้ประกอบการสอนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และควรมีข้อแพร่ให้มากพอกับความต้องการของครูผู้สอน เพราะสื่อประเภทนี้ให้ประสบการณ์ได้ใกล้เคียงสภาพจริงมากที่สุดโดยเฉพาะวิชาชีพ

3. ครูส่วนใหญ่ไม่ค่อยนิยมใช้สื่อประกอบการสอน เพราะขาดสื่อที่ตรงกับบทเรียน หรือหาได้ไม่ตรงกับเวลาที่ต้องการใช้

4. ควรมีการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการผลิตและการใช้

5. สื่อการสอนที่เป็นของส่วนรวมมักมีระเบียบการใช้หลายขั้นตอนเกิดความยุ่งยาก ทำให้ครูผู้สอนเกิดความอึดอัดจึงไม่นิยมใช้

6. ควรมีหน่วยงานเกี่ยวกับสื่อการสอนโดยเฉพาะขึ้นในกรมและแยกมาตามต่างจังหวัด โดยพยายามให้ใกล้ชิดกับโรงเรียนหรือสถานที่ที่จะใช้เพื่อความสะดวกในการติดต่อของผู้ใช้บริการ และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานก็สะดวกในการติดตามประเมินผลด้วยเช่นกัน

7. สื่อการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอน

8. ไม่เข้าใจวิธีใช้สื่อการสอนบางประเภท

9. สื่อการสอนบางประเภทไม่มีใช้ในโรงเรียน บางประเภทไม่รู้จักแพร่หลาย

10. โรงเรียนที่อยู่ตามส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นมีความลำบากในการจัดหาสื่อการสอน

ให้พร้อมได้และอยู่ห่างไกลจากแหล่งวิทยาการ

11. ไม่มีห้องสำหรับสื่อการสอนโดยเฉพาะ หมวดวิชาต่างๆมักจะ เก็บสื่อการสอนไว้ที่
หมวดของตนเอง
12. สื่อการสอนมีความจำเป็นและเร้าใจนักเรียนได้มาก แต่ครูผู้สอนไม่มีเวลาเตรียม
เพราะมีชั่วโมงสอนมากและต้องสอนหลายระดับวิชาไม่ซ้ำกัน เมื่อเตรียมแล้วใช้ไม่คุ้มค่า
13. วิชาเดียวกันมีครูผู้สอนหลายคน บางคนใช้สื่อมาก บางคนไม่นิยมใช้
14. ต้องการผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง แต่บางตอนของเนื้อหาวิชาท้าวสศในท้องถิ่นไม่ได้
15. ความขยายห้องบริการสื่อการสอนให้มากขึ้นพอเพียงกับความต้องการที่จะใช้
สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์บางอย่างไม่มีคุณภาพดีพอทำให้ชำรุดได้ง่าย
16. สื่อการสอนที่ใช้ไม่จำเป็นต้องมีราคาแพงจัดทำขึ้นเองได้ ควรมีการเตรียมสื่อการสอน
ให้เหมาะกับเนื้อหาวิชาและมีการประเมินผลการใช้
17. วิทยาการด้านสื่อการสอนเจริญก้าวหน้าไปมากจนผู้สอนตามไม่ทัน ควรจัดอบรมวิธีการ
ใช้สื่อการสอนที่ย่างยากซับซ้อน เพื่อช่วยลดภาระของ เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านสื่อการสอนหรือในกรณี
ที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ด้านนี้ในโรงเรียนนั้นๆ
18. ควรจัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ไสตทศศึกษาทุกภาคเรียนทั่วประเทศ และภายใน
กลุ่มโรงเรียนควรมีศูนย์กลางสำหรับงานไสตทศหรือศูนย์ไสตทศของกลุ่มโดยเฉพาะในเรื่องการใช้
และการผลิตสื่อการสอน
19. แหล่งสื่อการสอนของแต่ละโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อสามารถที่จะแลกเปลี่ยนกันใช้ระหว่างโรงเรียนได้ ซึ่งจะช่วยประหยัดงบประมาณได้มากและทำให้การเรียนการสอน
สมบูรณ์ขึ้น
20. หลักสูตรใหม่จัดเนื้อหาให้นักเรียนเรียนเรียนมากเกินไปถ้าจะใช้สื่อทำให้เสียเวลามาก
จะสอนไม่ทันหลักสูตร
21. สิ่งที่จะต้องให้ความสนใจกับสื่อการสอนบางชนิด เช่น ปลั๊กไฟฟ้าไม่มีทุกห้องเรียนทำให้
ไม่สะดวกในการใช้
22. สื่อการสอนบางชนิดควรมีประจำอยู่ที่หมวดวิชาได้ เช่น เครื่องฉายสไลด์

เครื่องฉายภาพโปรเจกต์

23. กรมเจ้าสังกัดมักจะมีมอบสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ให้โรงเรียนขนาดใหญ่ก่อนที่โรงเรียนขนาดใหญ่มีเงินบำรุงการศึกษามากพอที่จะซื้อเองได้ก่อนแล้ว ควรพิจารณาให้โรงเรียนเล็กก่อน
24. ผู้บริหารระดับกรมควรจัดส่งสื่อการสอนหรือ เทคโนโลยีที่ทันสมัยให้กับโรงเรียน ถึงแม้จะมีราคาสูงแต่เพื่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน
25. ภาควิชาโสตทัศนศึกษาควรจัดส่งรายชื่อหน่วยงานที่ให้สื่อการสอน เปล่าๆ ไปยังโรงเรียนต่างๆ ซึ่งอาจจัดเป็นรูปเล่ม เป็นทำเนียบก็ได้
26. กรมวิชาการควรกระตุ้นให้แต่ละโรงเรียนมีแผนงานโสตทัศนศึกษาที่ดีและได้มาตรฐานอย่างแท้จริง และกระตุ้นให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของงานด้านนี้
27. ต้องมีผู้สนับสนุนด้านทุนทรัพย์สำหรับงานด้านนี้ เช่น จากโรงเรียน สมาคมหรือบริษัทห้างร้านเอกชนที่สามารถจะช่วยเหลือได้
28. ผู้บริการสื่อการสอนควรจะเป็นผู้มีหน้าที่เฉพาะ ชั่วโมงสอนน้อยหรือไม่มีชั่วโมงสอนเลย
29. สื่อการสอนบางชนิด เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ในปัจจุบันมีบทบาทน้อยมากเนื่องจากมีความยากลำบากในการใช้และซอฟต์แวร์หายาก ราคาสูง แต่สื่อประเภทวิดีโอกลับมีบทบาทมากขึ้น เพราะสะดวกในการใช้และให้ผลใกล้เคียงกับภาพยนตร์ จึงควรผลิตซอฟต์แวร์ทางด้านนี้ให้มากขึ้นเพียงพอกับความต้องการใช้
30. ควรสนับสนุนให้มีการใช้สื่อการสอนที่หาได้จากท้องถิ่น เพราะราคาถูก เช่น นำไม้ไผ่มาประดิษฐ์เป็นสื่อง่ายๆ เป็นต้น
31. ครูผู้สอนควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการสอนมากขึ้น
32. ครูผู้สอนไม่สามารถจัดหาสื่อบางอย่างได้ ซึ่งถ้าต้องการใช้ต้องคิดค้นขอยืมจากหน่วยงานต่างๆ มีความลำบากมาก เพราะต้องออกค่าใช้จ่ายเองในการเดินทางและในเวลาราชการก็ไม่สามารถทำได้จึงทำให้ไม่ค่อยสนใจที่จะใช้
33. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน เช่น วิทยาลัยครูหรือ

มหาวิทยาลัย ควรจัดให้นักศึกษาได้ผลิตสื่อการสอนทุกแขนงวิชาไว้ให้ยืมหรือเช่าโดยสอบถามความต้องการไปยังโรงเรียนต่างๆ

34. ควรมีหน่วยงาน เช่น เขตการศึกษา จัดนิเทศสื่อการสอนแก่ครูผู้สอนแต่ละโรงเรียนภายในเขตและควรส่งเสริมการผลิตสื่อการสอนให้มากขึ้น ไม่ใช่มีเงินแล้วก็ซื้ออย่างเดียว นอกจากนี้ควรส่งเสริมการเรียนการสอนจากประสบการณ์ตรงให้มาก

35. ควรมีการแนะนำวิธีใช้สื่อการสอนใหม่ๆ และให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนหลายๆ ประเภท

36. ควรจัดให้มีการอบรมด้านสื่อการสอนตามโรงเรียนในต่างจังหวัดที่ห่างไกลบ้าง โดยให้เขตการศึกษารับผิดชอบ

37. กรมวิชาการควรผลิตสื่อการสอนคู่กับวิชาต่างๆ ที่ทางกรมจัดทำขึ้นออกจำหน่ายในราคาถูกหรือให้เช่าหรือแจกฟรี

38. หน่วยงานของรัฐ เช่น กรมเจ้าสังกัดควรจะช่วยจัดสื่อการสอนส่งไปตามโรงเรียนในชนบทให้มากขึ้น เนื่องจากโรงเรียนไม่สามารถสนับสนุนงานด้านนี้ได้ เพราะงบประมาณจำกัด และที่สำคัญคือ โรงเรียนในชนบทห่างไกลไม่มีแหล่งหรือศูนย์การเรียนรู้ที่จะนำนักเรียนไปศึกษาได้

39. ควรให้มีการจัดทำสื่อการสอนที่ตรงกับเนื้อหาวิชาในระดับชั้นต่างๆ และควรให้แต่ละโรงเรียนมีเจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะ

40. ให้แผนกโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนออกแบบสำรวจมาตรฐานไปยังหมวดวิชาต่างๆ ภายในโรงเรียนว่าต้องการใช้อะไรบ้างภายใน 1 ปีการศึกษา

41. ให้ความร่วมมือกับครูในโรงเรียนในการผลิตสื่อการสอนที่จำเป็น

42. ให้แผนกโสตทัศนศึกษาจัดนิทรรศการสาธิตวิธีการต่างๆ ของขั้นตอนการใช้สื่อการสอน

ง. โรงเรียนผู้นำขนาดใหญ่ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา

1. สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์มีไม่เพียงพอกับความต้องการและความจำเป็นซึ่งโรงเรียนขนาดใหญ่ระดับอำเภอควรจะมีมากกว่าที่เป็นอยู่ และการใช้สื่อการสอนยังมีไม่มากเท่าที่ควร

2. โรงเรียนควรมีการจัดศูนย์บริการสื่อการสอนโดยเฉพาะ เพื่อจัดหา แนะนำการใช้

และบริการปรับซ่อมให้กับครูอาจารย์ตามต้องการ

3. ควรจัดหาสื่อการสอนประเภทวิดีโอเทปไว้บริการให้เพียงพอ เพราะเป็นสื่อที่ให้ประสบการณ์สูงคล้ายของจริงมาก เช่น แสดงการหมุนเวียนของโลหิต ระบบย่อยอาหาร เป็นต้น
4. ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถทางด้านนี้หรือที่จบมาทางสาขานี้โดยตรงและไม่ต้องมีชั่วโมงสอนทำหน้าที่บริการสื่อการสอนในโรงเรียนตลอดเวลา
5. ควรมีการส่งบุคลากรไปอบรมในด้านการผลิตสื่อให้มากขึ้น
6. ควรใช้สื่อการสอนช่วยการบรรยายให้มากที่สุด
7. การให้บริการสื่อการสอนส่วนมากยังอยู่ตามหมวดวิชาที่สอน ควรรวมกันอยู่ที่ส่วนกลาง
8. ในหมวดวิชาชีพควรให้นักเรียนได้ออกฝึกงานนอกสถานที่ เช่น ตามหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของทหาร เป็นต้น
9. ควรประยุทธิ์รายการจากโทรทัศน์มาใช้กับบทเรียน เพื่อให้นักเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น
10. การใช้อุปกรณ์การสอนเป็นผลดีต่อการเรียนการสอนมากที่สุด
11. ควรมีห้องเก็บและบริการสื่อการสอนแต่ละประเภทไว้ต่างหาก เพื่อความสะดวกในการใช้
12. ผู้ใช้สื่อการสอนส่วนมากยังขาดความรู้และทักษะในการใช้สื่อ
13. การเตรียมสื่อการสอนบางชนิดครูผู้สอนต้องเป็นผู้จัดเตรียมเอง เพราะฝ่ายผู้ให้บริการยังไม่สามารถให้บริการได้ทั่วถึง
14. บุคลากรฝ่ายโสตทัศนศึกษามีเพียงคนเดียวและมีหน้าที่อื่นต้องรับผิดชอบ การมาขอใช้บริการต้องมีการนัดหมายล่วงหน้าซึ่งทำไม่ได้เพราะบางครั้งอาจต้องใช้เวลาสอดคล้องกับเนื้อหาในการสอนจึงทำให้การใช้สื่อการสอนยังไม่สมบูรณ์พร้อม
15. ควรให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญในการใช้สื่อการสอน
16. ครูผู้สอนบางคนไม่เข้าใจในการเลือกใช้สื่อประกอบการสอน โดยเฉพาะการมองคุณค่าของสื่อมักจะมองที่ความทันสมัย ซึ่งบางครั้งการใช้สื่อใหม่ ๆ ราคาแพง เช่น วิดีโอเทป กลับให้ผลดีน้อยกว่าการใช้สื่อการสอนประเภทวีสดูง่าย ๆ
17. ครูส่วนใหญ่ขาดการกระตุ้นในการผลิตสื่อขึ้นใช้เอง ถ้าไม่มีสื่ออยู่ในศูนย์บริการจะไม่

พยายามสรรหาหรือจัดทำขึ้นใช้เลย

18. งานด้านสื่อการสอนควรได้รับการดูแลและฟื้นฟูให้เพียงพอและทันต่อสภาวะการณ์ปัจจุบัน
19. ควรมีการเผยแพร่วิธีการสอนใหม่ๆ การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน เช่น สาธิตการสอนโดยวิดีโอเทป ซึ่งจะเผยแพร่ได้มากกว่าการเรียนกึ่งแมนไปอบรม
20. วิชาภาษาอังกฤษครูผู้สอนมีเวลาน้อยผลิตได้เฉพาะสิ่งง่ายๆ เช่น รูปภาพ บัตรคำ แบบฝึกหัดเพิ่มเติม ซึ่งบางครั้งนักเรียนไม่สนใจ
21. ควรมีการจัดทำสื่อประเภทวิดีโอ เทป เกี่ยวกับการสอนทักษะ เบื้องต้นของกีฬาทุกประเภทที่อยู่ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะเสียค่าวัสดุไม่มากนัก
22. ควรมีการทำวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากการสอนโดยใช้วิดีโอ เทปกับการสอนสดว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เพื่อใช้สอนแทน เมื่อครูลา ขาด ครูไม่พอ และเป็นแบบการสอนเดียวกันในรายวิชาเดียวกัน
23. ควรใช้สื่อการสอนเพื่อประกอบการสอนไม่ใช่แทนการสอนของครู โดยเฉพาะอุปกรณ์ที่มีกลไกทางอิเล็กทรอนิกส์
24. สื่อการสอนจะให้ผลสมบูรณ์ได้ ผู้ใช้ควรศึกษาวิธีใช้ บำรุงรักษาและวางแผนบำรุงซอฟต์แวร์ให้ตรงจุดมุ่งหมายรวมทั้งเทคนิควิธีการประกอบอื่นๆ
25. การใช้สื่อการสอนควรให้สอดคล้องกับ เนื้อหาบทเรียนให้มากที่สุดและเหมาะสมกับเวลา ควรคำนึงถึงวุฒิภาวะของเด็ก ผู้สอนต้องสามารถตอบคำถามของนักเรียนจากสื่อการสอนในบทเรียนนั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง
26. ครูไม่มีเวลาสร้างสื่อการสอนใหม่ๆ ให้ตรงกับเนื้อหาวิชา
27. การสอนนักเรียนจำนวนมากๆ หลายห้องเกิดความเบื่อหน่ายในห้องที่สอนซ้ำๆ เนื่องจากต้องสอนซ้ำๆ กันในเนื้อหาเดียวกัน
28. โรงเรียนขาดสื่อการสอนในวิชาชีพทั้งที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร
29. การใช้สื่อการสอนยังทำได้ไม่ทั่วถึง เพราะปริมาณนักเรียนมาก สถานที่และปริมาณของสื่อการสอนไม่ได้สัดส่วนกัน

30. โรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งงบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษาน้อย ต้องใช้หลายล้านรวมถึงจ้างครูสอน จึงไม่สามารถนำมาสนับสนุนการผลิตสื่อต่างๆได้

31. สื่อการสอนมีจำนวนน้อย เมื่อต้องการใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานทำให้เกิดชำรุดเสียหายและซ่อมไม่ทันกับความต้องการของผู้ใช้ทำให้ผู้ใช้ขาดความสนใจที่จะใช้สื่อ นั้นคือไปอิกรวมทั้งความไม่พร้อมในการบริการ

32. การขาดแคลนห้องเรียนแลห้องเรียนมีขนาดเล็ก สื่อการสอนจะไม่ได้ประโยชน์เท่าที่ควรจะได้

33. สื่อการสอนทุกชนิดจะต้องมีความคล่องตัวในการใช้ การส่งคืน บริการดีและได้ใช้ตรงเวลา สื่อการสอนนั้นๆก็จะมีประโยชน์คุ้มค่า

34. การเก็บรักษา การซ่อมแซม ตลอดจนการใช้ที่ถูกวิธีเป็น เรื่องสำคัญที่ผู้ใช้และผู้เกี่ยวข้องต้องทราบและแก้ไขข้อขัดข้องได้

35. การรวบรวมข้อขัดข้องหรือข้อปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอนและการแสวงหาแนวทางแก้ไขตลอดเวลาจะเป็นวิธีการที่จะพัฒนาศูนย์สื่อการสอนให้ทันสมัยและทัน เหตุการณ์มากขึ้น

36. อยากรให้มีหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการผลิตสื่อการสอนตามเนื้อหาวิชาในหลักสูตรออกจำหน่าย เพราะผลิตเองไม่คุ้มค่าและยังขาดทักษะในการผลิต

37. กลุ่มโรงเรียนควรจะมีบทบาทในการรวบรวมสื่อการสอนไว้บริการในกลุ่ม และควรจะได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาเดียวกัน เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอน

38. ควรมีศูนย์สื่อการสอนในแต่ละเขตการศึกษาที่ให้บริการด้านสื่อการสอน ให้การอบรมครูผู้สอนและให้ยืมสื่อการสอนตลอดจนผลิตสื่อการสอนให้พอเพียง

39. ศูนย์ที่เขตการศึกษาควรทำการทดลองใช้สื่อการสอนประเภทต่างๆที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา